

Ο προγνωστικός ρόλος της C-αντιδρώσας πρωτεΐνης σε ασθενείς με COVID-19

Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Ιωάννης Ντάνας**, **Μαρία Γαβριατοπούλου** και **Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα νεότερα δεδομένα σχετικά με το ρόλο της C-αντιδρώσας πρωτεΐνης (CRP) από την πρόσφατη δημοσίευση των Alisa A. Mueller και συνεργατών στο περιοδικό Cell Reports Medicine (Inflammatory Biomarker Trends Predict Respiratory Decline in COVID-19 Patients, DOI:<https://doi.org/10.1016/j.xcrm.2020.100144>).

Η ανασκόπηση των δεδομένων από τους πρώτους 100 ασθενείς με λοίμωξη COVID-19 που εισήχθησαν στο νοσοκομείο Brigham and Women's στη Βοστώνη (Μασαχουσέτη, ΗΠΑ) έδειξε ότι αυξημένες τιμές CRP κατά τις πρώτες 48 έως 72 ώρες εισαγωγής στο νοσοκομείο διακρίνουν με ακρίβεια τους ασθενείς που ενώ αρχικά είναι σταθεροί θα αναπτύξουν προοδευτική αναπνευστική ανεπάρκεια κατά τη διάρκεια της νοσηλείας τους. Επιπλέον, υψηλές τιμές δ-διμερών και προκαλσιτονίνης συσχετίστηκαν επίσης με χειρότερη πρόγνωση. Όλοι οι ασθενείς της μελέτης προσήλθαν στο νοσοκομείο περίπου 1 εβδομάδα μετά την έναρξη των συμπτωμάτων. Μόνο ένας ασθενής έλαβε παροχή οξυγόνου μέσω ρινικής κάνουλας υψηλής ροής, ενώ 45 διασωληνώθηκαν κάποια στιγμή κατά τη διάρκεια της νοσηλείας τους. Οι ασθενείς έλαβαν επίσης ως μέρος της θεραπείας τους υδροξυχλωροκίνη, ρεμδεσιβίρη ή/και τοσιλιζουμάμπη. Το ποσοστό συνολικής θνητότητας ανήλθε στο 24%. Τα επίπεδα της CRP κατά την εισαγωγή στο νοσοκομείο συσχετίστηκαν με δείκτες σοβαρότητας της λοίμωξης όπως η κλίμακα σειριακής αξιολόγησης της οργανικής ανεπάρκειας (SOFA score), ο λόγος της αρτηριακής μερικής πίεσης οξυγόνου προς τη συγκέντρωση εισπνεόμενου οξυγόνου (PaO₂/FiO₂) και τα επίπεδα ιντερλευκίνης-6 (IL-6). **Συγκριτικά με τους ασθενείς με ήπια νόσο COVID-19, όσοι εμφάνισαν επιδείνωση της λοίμωξης είχαν ταχύτερη αύξηση της CRP από τις 24 στις 48 ώρες και από τις 48 στις 72 ώρες από την εισαγωγή. Αξίζει να αναφερθεί ότι η πιθανότητα εξειδικευμένης αναπνευστικής υποστήριξης ήταν έως 17 φορές αυξημένη σε όσους είχαν τιμές CRP άνω των 300mg/L εντός 72 ωρών από την εισαγωγή στο νοσοκομείο.**

Συμπερασματικά, ο προσδιορισμός της CRP αποτελεί έναν εύχρηστο προγνωστικό δείκτη της βαρύτητας της λοίμωξης COVID-19 που μπορεί εύκολα να ενταχθεί στην καθημερινή κλινική πρακτική σε όλες τις νοσηλευτικές μονάδες ώστε να διακρίνει τους ασθενείς που θα χρειαστούν εξειδικευμένη αναπνευστική υποστήριξη.